

Handout 25.9.2006: **Basisbegrippen van fonetiek en fonologie**

1) Fonetiek: bestudeert de **waarneembare manifestatie** van de taal in relatie tot de **verborgen structuur van het abstracte taalsysteem**

Fonologie: bestudeert het abstracte taalsysteem en de rol en de plaats van de spraakklanken daarin

concreet x abstract
spraak x taal
parole x langue
klank x betekenis

Taal: taal is een systeem van **conventionele tekens**, waarmee de gebruikers van de taal ideeën kunnen communiceren d.m.v. **taalktekens**.

Taalteken: een waarneembare vorm met een niet-waarneembare betekenis
- conventioneel, lineair

**2) Het proces van spreken en verstaan oftewel het communicatieproces:
De spraakketen:**

Productie	Transmissie	Perceptie
Spreker	Medium	Luisteraar
1. Bedoelen		7. Begrijpen
2. Formuleren		6. Verstaan
3. Spreken	4. Spraakgeluid	5. Horen

Fig.1.1 Schematische voorstelling van de spraakketen, overgenomen van Rietveld (2001).

3) foneem: de kleinste klankeenheid die betekenisverschil tweek kan brengen
- b.v. - /p/ en /b/ - pad x bad – **minimale paren** – woordparen aan de hand waarvan de betekenisverschil kan aangetoond worden – Cz: pyl x byl
- heeft zelf geen betekenis /p/, /b/, /z/, /r/ - maar veroorzaakt dat als het in een **morfeem** zit.

Foon/allofoon: fysisch, veroorzaakt geen betekenisverschil
b.v.: /e/ - van meer, meel, meet

4) Plaats van de fonetiek in de taalkunde

fonetiek	fonologie	morfologie	syntaxis	semantiek
----------	-----------	------------	----------	-----------